

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ (М. КОНІН, ПОЛЬЩА)
ІНЖИНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗАПОРІЖСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛОВІ
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХУЛУНБУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (АРВМ, Г. Хайлар, КНР)

Федерація професійних
бухгалтерів та аудиторів
України

Полтавський державний
аграрний університет

Факультет
обліку та фінансів

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції «ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

20-21 квітня 2022 р.

м. Полтава

УДК 657:005.3
П 78

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали IV Міжнар. наук. – практ. конф. (м. Полтава, 20-21 квітня 2022 р.) / за ред. проф. Пилипенко К. А. Полтава : ПДАУ, 2022. 428 с.

ISBN 978-617-7915-11-8

Посвідчення УкрІНТЕІ № 09 від 12.01.2022 р.

***Затверджено до друку та поширення через мережу
Інтернет***

***Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 6 від 07.02.2022 р.)***

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Тексти матеріалів(статей) подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

ISBN 978-617-7915-11-8

© Полтавський державний аграрний університет, 2022
© Колектив авторів

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТОВІРНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	165
Т. Маренич	
АНАЛІЗ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО, ЛІСОВОГО ТА РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ	170
О. Нужна	
РОЛЬ ВНУТРІШНЬО-ГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	174
К. Пилипенко, Р. Ліпський, Д. Пужайло	
КАПІТАЛ: ПОЗИЦІОНУВАННЯ У СИСТЕМІ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ	178
О. Пономаренко	
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ	183
О. Пристемський	
ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ЧАСТИНІ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА НА ВИРОЩУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ВЕРБИ	186
О. Прокопишин	
ПРОЦЕДУРИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	191
А. Сакун, Ю. Келлер	
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ЧЕРЕЗ ПРИЗЬМУ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ	196
Н. Танклевська, К. Пилипенко	
НОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	202
Н. Тлучкевич	
ЗАВДАННЯ, НАПРЯМИ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	205
Ю. Тютюнник, С. Тютюнник	
КОНТРОЛЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВИТРАЧАННЯМ КОШТІВ ФОНДІВ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ	210
О. Чухрай, К. Пилипенко	
ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	214
К. Швед, К. Пилипенко	

УДК 657

Сакун А. Ж., к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Келлер Ю. А.,
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Херсонський державний аграрно-економічний університет
(м. Херсон, Україна)

ПРОЦЕДУРИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

***Анотація:** розглянуто сутність внутрішнього контролю доходів; визначено основні його завдання, види процедур та їх послідовність у процесі внутрішнього контролю доходів, а також зазначено типові помилки з обліку доходів за допомогою розглянутих процедур.*

***Ключові слова:** доходи; внутрішній контроль; програма (план) внутрішнього контролю; інформаційно-аналітична база внутрішнього контролю доходів; завдання внутрішнього контролю доходів; процедури внутрішнього контролю доходів.*

В умовах швидких економічних змін, викликаних такими внутрішніми та зовнішніми факторами, як введення на території України воєнного стану, поширення пандемії, а також політичні загострення у світі, система управління кожного підприємства, зокрема її інформаційно-аналітичне забезпечення, потребує підвищення якості та чіткості дотримання всіх важливих для її ефективного існування процедур. Саме тому парламентом та урядом було запроваджено ряд ініціатив, спрямованих на підтримку підприємництва під час війни. Нові правила передбачають послаблення вимог щодо ведення бізнесу, доступне кредитування, можливості релокації з територій, де ведуться активні бойові дії, та інші поліпшення, які дозволять бізнесу продовжувати функціонувати й наближати нашу перемогу[1].

Дохід є одним з найважливіших економічних елементів, за допомогою якого можна не тільки визначити прибуток підприємства, але й оцінити ефективність всієї його діяльності. Саме внутрішній контроль виступає однією з найвагоміших підсистем управління діяльністю підприємства, яка являє собою певну систему процедур, від якості організації та виконання яких залежить доцільність ведення

обліку та провадження діяльності [2].

Внутрішній контроль доходів відбувається за певною заздалегідь спланованою програмою внутрішнього контролю, яка включає в себе завдання, послідовність та сукупність його процедур. Слід зазначити, що об'єктами контролю доходів є безпосередньо доходи суб'єкта господарювання в розрізі їх видів, а також пов'язані з ними господарські операції. При цьому інформаційно-аналітичною базою для внутрішнього контролю складають наступні джерела (рис. 1).

Рис. 1. Інформаційні джерела внутрішнього контролю доходів

Джерело: сформовано автором за даними [3,6].

Зрозумівши мету здійснення внутрішнього контролю доходів, визначити які процедури доцільно використовувати та вказувати у плані внутрішнього контролю буде простіше та ефективніше. Отже, завданнями внутрішнього контролю доходів є [3]:

- 1) дотримання законності та відповідності відображення у бухгалтерському обліку доходів підприємства;
- 2) забезпечення правильності та достовірності відображення показників доходів у фінансовій звітності підприємства;

3) виявлення факторів, які мають вплив на формування доходів конкретного підприємства, за допомогою аналізу попередніх перевірок;

4) своєчасне виявлення відхилень в обліковій підсистемі управління доходами підприємства.

Процедури, які забезпечують контроль за доходами підприємства під час провадження діяльності, можна поділити на певні види. Розглянемо їх детальніше (рис. 2).

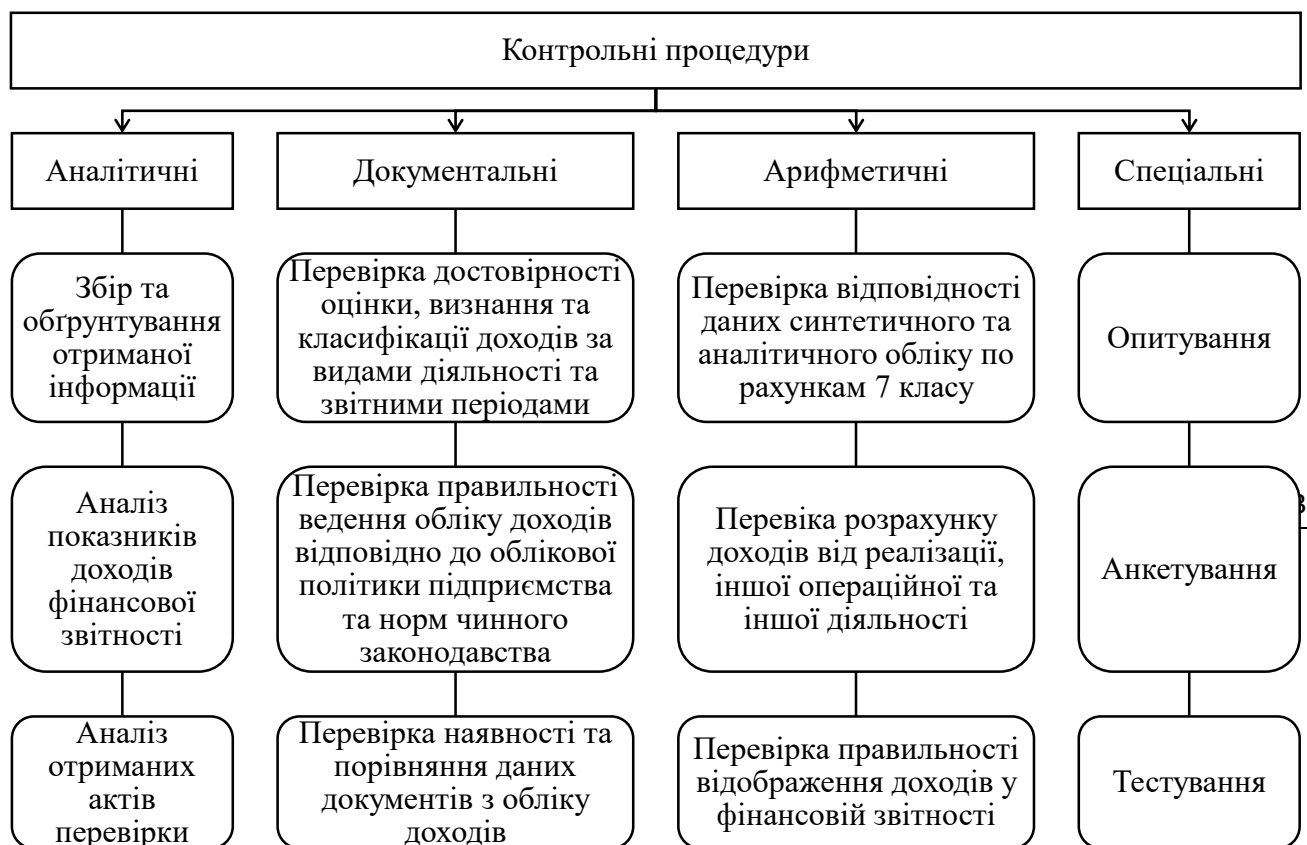

Рис. 2. Процедури внутрішнього контролю доходів

Джерело: сформовано автором за даними [3,6].

План проведення внутрішнього контролю доходів складається з трьох етапів: підготовчий, основний, заключний [5]. Застосування вищенаведених процедур дозволить виявити наступні види порушень при веденні обліку доходів: недоцільна класифікація доходів; неправильно обчислені суми доходів; невірна кореспонденція рахунків при відображенні операцій з доходами (зокрема, списання на фінансові результати); відсутність певних документів з

обліку доходів; помилкове визнання певних надходжень доходами; відсутність відповідності даних синтетичного та аналітичного обліку доходів; неправильне відображення доходів у фінансовій звітності; тощо.

Таким чином, внутрішній контроль доходів є ефективним, коли керівництво підприємства чітко розуміє мету та поставлені завдання, що дозволяє обрати ті контрольні процедури в процесі діяльності, які будуть найдоцільнішими для конкретно окремого етапу здійснення контролю. Отже, основними процедурами внутрішнього контролю доходів є документальні та арифметичні, оскільки за їх допомогою можна виконувати щоденні перевірки, що є важливим в контексті оперативної системи управління доходами.

Список використаних джерел:

1. Тил працює-Україна воює: підтримка бізнесу в умовах воєнного стану / Верховна рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/221573.html> (дата звернення 15.04.2022)

2. Alina Zh. Sakun, Iryna V. Perevozova, Olha H. Kartashova, Oleksandr S. Prystemskyi, Andrii S. Mokhnenko. "Innovative Paradigm of Management Accounting and Development of Controlling in the Entrepreneurship," *Universal Journal of Accounting and Finance*, Vol. 9, No. 4, pp. 548 - 564, 2021. DOI: 10.13189/ujaf.2021.090403.

194

https://www.hrpub.org/journals/jour_archive.php?id=22&iid=1908

3. Замула І. В., Танасієва М. М. Внутрішній контроль : навчальний посібник. Чернівці : Технодрук, 2021. 336 с.

4. Sakun A. Zh., Keller Y. A. Control as the most important function in management system of operating expense. Current problems and trends in the development of accounting and audit: materials of X International scientific-practical online conference, Kyiv, April 15, 2021 / National Aviation University. Kyiv, 2021. pp. 19–21.

5. Макаренко А. П., Кутова М. В. Аудит доходів від реалізації продукції як дієвий засіб підвищення ефективності діяльності підприємства. Інвестиції:

практика та досвід. 2018. № 2. С. 18–23.

6. Сакун А.Ж. Обліково-контрольний процес формування фінансових результатів: *Сучасний стан та пріоритети розвитку системи обліку, оподаткування й аналізу виробничо-економічної діяльності суб'єктів господарювання агропромислового сектору економіки*: моногр. / Л.О. Мармуль. Херсон: Айлант, 2018. С. 28-37